

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXVI.—LETO XXXVI.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), MARCH 24, 1953

ŠTEVILKA (NUMBER) 58

Novi grobovi

JOSEPH KOSS

Po zelo resni bolezni je umrl
včeraj zjutraj ob 5.30 uri na
domu svoje hčere na 281 E. 204
St. Joseph Koss. Živel je na 7616
Lockyear Ave., pred enim me-
secom pa se je preselil k hčeri.
Žena Anna, rojena Fabijan, je
umrla pred štirimi leti. Doma je
bil iz vasi Hrustje, fara Mirna
peč na Dolenjskem, odkoder je
prišel v Ameriko okrog leta
1912. Delal je 35 let pri Ameri-
can Steel & Wire Co. Bil je član
društva Carniola Tent, št. 1288
TM.

Tukaj zapuša sina Josepha
in hčer Mrs. Anna Grzisk, štiri
vnuke in sestro Mrs. Agnes
Obolnar, v stari domovini pa
polbrata Antona. Pogreb se vrši
v četrtek zjutraj iz pokopališča
zavoda A. Grdina in sinovi, 1053
E. 62 St., v cerkev sv. Vida ob
8.20 uri in nato na pokopališče
Calvary v družinsko grobnico.

LOUIS PRHNE

Kakor smo včeraj poročali, je
umrl v nedeljo zvečer na svoje-
mu domu Louis Prhne, stanujoč
na 21218 Clare Ave., Maple
Heights, Ohio. Star je bil 70 let
in je do pred nedavnega, ko je
bil v pokopju, vodil krojačnico.
Prhne je vrsto let na E. 78 St. in
Broadway. Doma je bil iz Ore-
gona pri St. Jerneju na Dolenj-
skem, odkoder je prišel v Ame-
riko pred kakimi 46 leti. Bil je
član društva Mir, št. 10 SDZ.

Tukaj zapuša oženo Mary, ro-
jena Zontar, tri otroke: Mary,
Louis in Mrs. Margaret Lipnos,
dva vnuka in sestrično Mrs.
Rose Kaušek, v stari domovini
pa zapuša brata Antona. Po-
greb se vrši v četrtek zjutraj ob
9.15 uri iz Zakrajškovega po-
kopališča zavoda v cerkev sv.
Lorenca ob 10. uri in nato na
pokopališče Calvary.

V zadnje slovo

Članice društva Napredne Slo-
venke, št. 137 SNPJ so prošene,
da pridejo nocoj ob osmih v Že-
leto pogrebni zavod na 6502 St.
Clair Ave., da izkažejo zadnjo
čast umrli članici Julii Tomšič
in da se po možnosti udeležijo po-
greba v sredo zjutraj.

Nesreča

Mr. Joseph Sušnik iz Chero-
kee Ave. je prejel poročilo, da
si je v Worcester, N. Y., zlomil
nogo Frank Kersman. Nesreča
se je zgodila, ko je žagal hlode.
Odpuščen je bil v bolnišnico v
Cooperstown, N. Y. Želimo mu
skorajšnjega okrevanja!

77. rojstni dan

Včeraj je Mr. Joseph Spenko
iz 18202 Huntmere Ave. obhajal
svoj 77. rojstni dan. Slavljenec
je oče poznane Mrs. Mary Durn.
K čestitkam družine in številnih
prijateljev se pridružujemo tudi
mi in slavljenca kličemo: Živel
je na mnoga leta!

Dramsko društvo "Ivan Cankar"
v Clevelandu

Donovno vprizori veselgijo
v treh dejanjih z godbo in petjem

SMUK SMUK

V NEDELJO, 29. MARCA 1953

V SLOV. NAR. DOMU
na St. Clair Ave.
Pričetek ob 3.30 uri popoldne

Sovjetska vlada in nova politika po ZN

NEW YORK, 23. marca—Za četrtek 26. marca je naj-
avljen prihod stalnega sovjetskega delegata pri Združe-
nih narodih Andreja Višinskega. Višinski nosi s seboj na-
vodila sovjetske vlade, ki ji sedaj načeljuje Malenkov,
glede nove sovjetske politike tudi do Združenih narodov.
Tako se trdi v krogih raznih delegacij ZN.

Nastop Višinskega med Zdu-
ženimi narodi bo prva večja po-
litična akcija sovjetske zunanje
politike, odkar je na čelu sovjets-
ke vlade Malenkov. Malenkov
je postavil svoj princip, da ni ta-
kih vprašanj, ki obstojajo kot
sporna med Rusijo in Ameriko,
ki bi se ne dala rešiti mirnim po-
tom. Tudi sovjetski radio, pisa-
nje sovjetskega časopisa v dne-
hu po Stalinovi smrti ni polno na-
padov na Ameriko, kot je bil
slučaj do sedaj.

Sovjeti polagajo očividno na
sedanje zasedanje Združenih na-
rodov veliko važnosti. Imenovali
so bivšega sovjetskega zunanje-
ga ministra Andreja Višinskega
za stalnega sovjetskega delega-
ta pri Združenih narodih. Tre-
netna sovjetska delegacija pa je
sestavljena iz vidnih sovjetskih
političnih glav. V njej je na pri-
mer Georgij Zarubin, ki je sicer
sovjetski poslanik v Washing-
tonu, in Andrej Gromiko, ki je
sovjetski poslanik v Londonu.

Združeni narodi imajo trenot-
no na dnevnem redu vprašanje
razorožitve. Ali bomo s tem koč-
ljivim vprašanjem prišli sedaj
kam naprej?

Združeni narodi, Koreja in Ki-
tajska: Ali ima Višinski kake
nove predloge, kako končati voj-
no na Koreji?

Arabski svet se pritožuje zo-
per francosko kolonialno go-
spodstvo v severni Afriki. Ali bo
Višinski prav na zunan pokazal,
da Moskva snubi arabski svet
in bo nastopil zoper Francijo,
katere pa Moskva enako ne ma-
ra odtujiti in bi jo rada izrgala
iz zapadnega bloka.

Sovjetska delegacija pri ZN,
kateri je v odsotnosti Višinskega
načeloval Gromiko, je vse od-
ločitve v važnih vprašanjih od-
ložila do prihoda Višinskega.

Čehi napadajo Ameriko

Češka delegacija je začela s
staro gonjo zoper Ameriko, češ,
da se Amerika vtiha v notranje
razmere držav izza železne zave-
se in da podpira dezertarje iz
teh držav.

O poročilih iz Moskve se je
ton moskovskega radija zopet
spremenil. Sprejeto pogodbo v

VOJNI UJETNIKI IN PROPAGANDA

TOKIO, 23. marca—Med Jap-
onsko in komunistično Kitaj-
sko je prišlo končno do sporazu-
ma, po katerem bo Kitajska vra-
čala postopoma japonske vojne
ujetnike, 30,000 po številu. Uso-
da teh ujetnikov je zanimiva in
poučna.

V prejšnjih vojnah je bil po-
ložaj vojnih ujetnikov pač ta, da
so notranji režimi pustili vojne-
ga ujetnika v njegovem politič-
nem prepričanju pri miru. Ne
tako pri vojnih ujetnikih, ki so
se nahajali v komunističnih dr-
žavah. Tudi Japonska je imela
priliko opazovati pri ujetnikih,
ki so se vrnilo domov, vpliv ko-
munistične propagande. Priča-
kovati je bilo, da bodo ti ujetniki
z veseljem stopili na domača tla,
grajali komunistično Kitajsko
in povzdigovali sedanjo Japon-
sko.

Mnogi med njimi pa so brez

STRAH IN IGNORANCA— GLAVNA SOVRAŽNIKA

V Clevelandu je govoril
predsednik misijonskega
odбора prebiterijanske cer-
kve, dr. Charles T. Leber,
ki je dejal:

"Strah in pa ignoranca
dejstev sta najbolj tragič-
na elementa v življenju cer-
kva v našem času. Motijo
se oni, ki trdijo, da je v Ru-
siji in v drugih državah za
železno zaveso kristjanstvo
mrtvo. Res je, da je tam več
kristjanstva kot ga je bilo
pred prihodom komuniz-
ma."

Dr. Leber je potoval v
Rusiji in drugih državah za
železno zaveso. Glede polo-
žaja v Ameriki je rekel:

"Danes se v Ameriko bo-
jimo resnice, ker se bojimo,
da nas bodo klicali na preis-
kavo, če bomo skušali do-
gnati, kaj so dejstva. Ver-
ski voditelji naj bi si vzeli
čas in ugotovili, kaj je res-
nica glede kristjanstva v
naši dobi."

TITOVA DARILA

LONDON, 23. marca—Pred-
no je jugoslovanski predsednik
maršal Tito odpuštal domov, je
obdaroval ministrskega predse-
dnika Churchilla in princeso Mar-
gareto. Prvemu je dal zaboj ju-
goslovanskega slivovca, princesi
pa srebrno bosansko "lulico," to
je cigaretnik.

Slika stanovanjske krize v mestih

Thomas Slobodnik, očitno slo-
venskega porekla, star 34 let, in
njegova žena Emily, stara 26
let, imata štiri male otroke. Že-
na je nosna in zdravniki so na-
povedali, da bo junija rodila
dvojčke. Slobodnik ima dobro
delo, zasluži \$2.10 na uro. Do
zadnjega časa je delala tudi nje-
gova žena. Ker obstaja stano-
vanjska kriza, sta otroke posla-
la na farmo, katero ima oče Slo-
bodnika v Jeffersonu, Ohio. Ko
so otroci zboleli, jih je mati pri-
vedla nazaj v mesto. Družina se
je nastanila v nekem hotelu
slabše vrste, a rent je požrl skor-
vse dohodke. Družina se je
zatekla na policijo, ki je Slobod-
nika preko noči pridržala v ječi,
da je imel streho, žena z otroci
pa je bila začasno nastanjena v
zavodu za sirote. Problem čaka
zdaj rešitve pred mladinskim so-
diščem.

Bivši predsednik Truman, ki
je na potu na Havajsko otočje,
je dejal, da je Bohlen odlično
kvalificiran diplomat. Glede Ru-
sije pa je dejal, da se ni držala
nobene sklenjene pogodbe.

V Columbusu se je v državni
kaznilnici obesil obsojenec Rob-
ert Kiner, ki bi kazen prestal že
meseca novembra.

Pobiranje asesmenia

Tajniki društev, ki zborujejo
v Slovenskem narodnem domu
na St. Clair Ave., bodo pobirali
asesment v sredo, 25. marca v
spodnji dvorani.

Seja čitalnice

Članstvo čitalnice Slovenske-
ga delavskega doma na Water-
loo Rd. je vabljeno na redno se-
jo v sredo, 25. marca v čitalni-
ških prostorih. Nadzorni odbor
je prošel, da pride pol ure pre-
je, da pregleda račune. Na dnev-
nem redu je več važnih zadev,
zato se prosí čitalničarje, da se
udeležijo v obilnem številu.

Iz bolnišnice

Poznana Mrs. Frances Klein
se je po prestani operaciji vr-
nila iz bolnišnice na svoj dom
na 19420 Meredith Ave., kjer se
še vedno nahaja pod zdravniško
oskrbo. Najlepše se zahvaljuje
vsem za obiske, cvetlice, voščil-
ne kartice in darila, ki jih je
prejela. Prijatelji jo sedaj lah-
ko obiščejo na domu.

Mnogo črncev

Belo prebivalstvo v Clevel-
landu pada, dviga pa se prebi-
valstvo črncev. Ves narastek
prebivalstva, ki ga beleži Clevel-
land v zadnjih letih, gre na rač-
un črncev, katerih število je
narastlo za okoli 35 tisoč. Belo
prebivalstvo se čedalje bolj seli
v okoliške občine.

Upor zoper diktat Moskve v Albaniji? Vodstvo gibanja je v Jugoslaviji

ALBANIJA JE MALA, TODA VAŽNA V STRATEŠKEM POGLEDU

Iz Pariza so se javile v svet vesti, da je v Albaniji
močno uporniško gibanje zoper sedanjo moskovsko sate-
litsko vlado. Središče tega gibanja da se nahaja v Jugo-
slaviji in to v Prištini v Macedoniji, z vednostjo in odo-
bravanjem beograjske vlade. Če so te vesti resnične, gre
za nadaljnjo državo, ki se upira diktatu iz Moskve.

Albanija je južna sosedna Ju-
goslavije. Prebivalstva ima 1,-
150,000. V verskem oziru gre za
mešanico turške, pravoslavne in
katoliške vere; turška vera je v
večini.

Prebivalstvo je divje, nepo-
mirljivo in nedostopno civiliza-
ciji. Dežela je važna v strate-
škem pogledu radi Jadranskega
morja in sosednje Italije.

Italija je vrgla oči na Albani-
jo in je pred zadnjo vojno naj-
prvo sklenila s to državo prijat-
eljsko in obrambno pogodbo,
nato pa jo je zasedla in priklju-
čila tudi formalno k Italiji. To
stanje je trajalo do leta 1939.

Italijanska politika Mussolini-
ja je bila imperialistična do
predvojnega Jugoslavije. Takratna
beograjska vlada je videla v po-
tezah Mussolinija, ko je sklenil
z Albanijo najprvo prijateljsko
pogodbo, nato pa jo enostavno
priključil k Italiji, sovražno de-
janje, naperjeno direktno proti
Jugoslaviji in njenim interesom
do Jadranskega morja.

V Albaniji je bil leta 1945 uve-
den sovjetsko komunistični re-
žim, ki se je začel in tudi vzdr-
ževal v mlakah krvi. Sovjetska
vlada v Moskvi je imela na Albani-
ji ravno radi Sredozemlja ve-
lik interes. Z albanske strani so
se po vojni podvzeli koraki, ki
so razburjali mednarodni svet.
Tako so bile minirane v alban-
skih vodah angleške bojne ladje,
vse očividno po nalogu Moskve.

Poročila o uporih

Po francoskem tisku naj bi bi-

ČE SE IZDAJAŠ ZA PRINCA...

BREMENHAVEN, Nemčija,
23. marca—V četrtek, 26. mar-
ca se začne pred ameriškim so-
diščem zanimiv proces zoper ne-
kega Ottona Tanziusa, ki ima za
seboj nadvse pisano zgodovino.
Otto je star 28 let in se je izda-
jal za sina zadnjega nemškega
cesarja Viljema Hohenzollern.
Kot princ Otto je poročil neko
Amerikanko. Tanzius se je izda-
jal tudi za ameriškega vojaka
in je bil radi tega dne 4. febr-
ruarja aretiran. V tukajšnjem
pristanišču se je kot "ameriški
vojak," za katerega se je izda-
jal, vmešaval med delavce, ki so
zaposleni pri gradnji vojašnic.

O sebi trdi, da je bil rojen v
New Yorku. Leta 1951 je v res-
nici živel v Washingtonu, kjer je
bil zapleten v preiskavo radi tat-
vine dragocenih slik, ki so izgi-
nile iz stanovanja bivšega ame-
riškega državnega tajnika Sum-
nera Wellea.

V New Orleansu se je izdal za
za princa Hohenzollern, kjer se
je poročil z Amerikanko in odšel
z njo v Mexico City, kjer je bil
aretiran radi vstopa v državo
brez potnega lista in izgnan. Po-
tem je prišel septembra 1951 v
San Francisco, odkoder je bil
deportiran v Nemčijo. Nemškim
oblastem je zatrjeval, da je res-
sin zadnjega nemškega cesarja,
da je bil v zadnji vojni v Fran-
ciji, kjer se je udeležil osvobo-
ditnega gibanja zoper naciste,

lo v Albaniji 50,000 gverilcev,
ki nastopajo zoper sedanjo vla-
do. Ti gverilci se bojuje-
jo z orožjem, kakršnega pač
imajo pri roki. Gverilec manj-
ka moderno orožje. Orožje, s ka-
terim operirajo, je večinoma
orožje, ki so ga pustili na alban-
ski zemlji Italijani, potem ko so
se morali umakniti.

Vodja uporniškega gibanja je
neki Taanefi, ki se nahaja v Ma-
cedoniji v Jugoslaviji. Odtod vo-
di uporniško gibanje v Albaniji
sami.

Taanefi trdi, da albansko ljud-
stvo strada in da sovražni obsto-
ječi režim. Teroristična vlada se-
danjega predsednika Envera
Hodže pusti upornike obešati,
njihova trupla pa morajo viseti
javno v strah ostalega prebival-
stva.

Taanefi da je dal francoske-
mu tisku naslednje nadaljnje po-
datke:

Ruski oficirji vežbajo alban-
sko vojsko. Dočim je bilo ne-
davno tega v Albaniji še kakih
4,200 Rusov, jih je sedaj le 700
do 800. Ruse so nadomestili Bol-
gari, ki prihajajo v deželo kot
vojaški in civilni instruktorji.

Po cenitvi Taanefija ima se-
danja redna albanska vojska
50,000 vojakov, ki pa so slabo
opremljeni z orožjem, njegova
gverilska vojska pa da enako
šteje 50,000 mož, torej naj bi
bili redna in uporniška vojska
po številu mož enaki.

Značilno je nadalje, da so gle-

de Albanije in dozdevnega upora
bili zaskrbljeni ameriški žurna-
listi in časopisni izdajatelji, ki so
pred kratkim obiskali Jugosla-
vijo. Na jugoslovansko vlado so
stavili vprašanje, kaj je resnič-
nega na vesteh, da so v Albaniji
upori. Jugoslovanska vlada jim
je takrat odgovorila, da je tudi
sama v posesti takih vesti, pa da
ne more pravilno oceniti trenot-
nega položaja v Albaniji.

Značilno je nadalje, da so pri-
šle v svet vesti o nemirih v Al-
baniji ravno po času, ko se je v
Londonu pogajal s Churchillovo
vlado jugoslovanski predsednik
maršal Tito, ki se sedaj vrača
nazaj v Jugoslavijo.

Poslanik Bohlen v ognju opozicije

WASHINGTON, 23. marca—
Predsednik Eisenhower je imel
danes konferenco s političnimi
voditelji kongresa. Šlo je za ose-
bo Charlesa Bohlena in njegovo
imenovanje za ameriškega po-
slanika v Moskvi.

Senat je v plenumu začel raz-
pravo o tem imenovanju. Sena-
torja McCarthy in McCarran vo-
dita opozicijo zoper Bohlena in
se sklicujeta na to, da je poro-
čilo, ki ga je dala ameriška taj-
na obveščevalna služba o Boh-
lenu, za njega neugodno, držav-
ni tajnik pa ni podal točnih iz-
sledkov urada FBI, ko je prej-
šnji teden pričal pred senatnim
odborom za zunanje zadeve. Gre
za to: Ali ima državni tajnik
Dulles pravico, da sam oceni po-
datke, ki jih da FBI in si o ka-
ki osebi, konkretno o Bohlenu,
sam ustvari svojo sodbo ali ne?
Državni tajnik Dulles stoji na
stališču, da je naloga urada FBI,
da zbere dejstva, praksa in pra-
vica odgovornega državnega taj-
nika pa je, da si sam ustvari
sodbo o osebi, za katero gre.

V debati za in proti imenova-
nju Bohlena za ameriškega po-
slanika v Moskvi, je prišlo do
ostrih spopadov med Taftom in
McCarthyem. McCarthy je za-
hteval, da tajnik Dulles pride
pred senat in pod prisogo izpove
o Bohlenu. Taft je označil Mc-
Carthyev predlog za smešen.
Računa se, da bo glasovanje o
tem imenovanju v sredo. Demo-
krati so pokazali za republikan-
ske spore malo zanimanja.

CENE JAJCEM IN KAVI

Odkar se je dne 12. februarja
ukinila kontrola nad jajci in v
zadnjem času tudi kavi, se je,
kakor kaže splošni pregled, dvig-
nila cena jajcem pri ducatu od
dva do osem centov, pri kavi
od štiri do šestih centov, seveda
različno po raznih državah Ze-
dinjenih držav. Kontrola cenam
kavi je odpadla dne 12. marca in
je bilo napovedano, da je priča-
kovati na splošno dvig cen za
približno deset centov na funt.

Velemesta so na splošno draž-
ja kot pa ostali kraji.

POTEGAVŠČINA NA MORJU

V bližini Islandije se je vtiho-
tapil pijan potnik na ladji v sobo
za radio oddajne klice. Oddal je
znamenje SOS in trdil, da je lad-
ja razklana in da se bo potopila
v 15 minutah. Na pomoč je pri-
šlo troje letal in osem ribiških
ladij, nakar je bilo odkrito, da
je šlo za potegavščino pijanega
potnika.

MLADINSKI PEVSKI ZBOR
Slov. del. doma na Waterloo Rd.
priredil

Spomladanski
koncert z igro

V NEDELJO,
29. MARCA 1953

Pričetek ob 4. uri popoldne
Prijava se vabi cenjeno obilnost
na obilno udeležbo

NAPRODAJ

Don't gamble with fire—the odds are against you!

